

Syllabus Secondary Std. VIII Sanskrit 2023-24

SEMESTER - I		
FORMATIVE (40 M)	SUMMATIVE 50 M + (10 M मौखिकपरीक्षा)	
 I) Unit Test (20 M) १) के कुर्वन्ति? २) अहम्, त्वम्। ३) द्वौ, द्वे, द्वे ४) सङ्ख्याः (१-२०) चित्रपदकोषः। परिचयः। 2) Activity or Project - 10 M नाम — देव, वन, माला सर्वनाम — यद्, तद्, किम् (पु. स्त्री. नपु.) 3) स्वाध्याय - 5 M 4) स्वयम् अध्ययन - 5 M 	9) वर्णानां संवादः। २) ८.१ संबन्धवाचकाः। ८.२ कुत्र अस्ति? ८.३ सहायकाः। ८.४ किम्? किम्? ८.५ करमे? कस्यै? ८.६ कस्मात् स्थानात्? ८.७ सम्बोधनम्। ३) विभक्तिमाला। ४) मम शिक्षिका।	
2) Activity or Project - 10 M नाम — देव, वन, माला सर्वनाम — यद्, तद्, किम् (पु. स्त्री. नपु.) 3) स्वाध्याय - 5 M	८.३ सहायकाः। ८.४ किम्? किम्? ८.५ कस्मै? कस्यै? ८.६ कस्मात् स्थानात्? ८.७ सम्बोधनम्। ३) विभक्तिमाला।	

* Subject to change

SEMESTER - II			
FORMATIVE (40 M)	SUMMATIVE 50 M + (10 M मौखिकपरीक्षा)		
1) Unit Test (20 M) 9) आत्मनेपदीया।	१) चित्रपदकोषः।, सङ्ख्याः।		
२) अश्वस्य स्वामिनिष्ठा।	व्याकरणम् Sem – I & II		
३) आधुनिकप्रहेलिकाः।	२) संवादकौशलम्।		
	३) समानमस्तु भोजनम्।		
2) Activity - 10 M लङ्लकारः	४) सूक्तिसुधा।		
शब्दरूप — कवि, मति, वारि	५) उपकारस्य स्मरणम्।		
	६) राष्ट्रभक्तिः।		
	७) लेखनकौशलम्, निबन्धः, चित्रवर्णनम्		

Γ

Syllabus Secondary Std. IX Sanskrit 2023-24

I TERM

	I IERM	
I - Unit Test (20 Marks)	I Semester (80 Marks Written + 20 Marks Orals)	
(अ) प्रथमः घटकः ।	(अ) प्रथमं सत्रम् । (प्रथमः घटकः । + द्वितीयः घटकः ।)	
(१) सुष्ठु गृहीतः चौरः।	(१) सुष्ठु गृहीतः चौरः। (२) अव्ययमाला। कण्ठस्थीकरणार्थम्।	
(२) अव्ययमाला। कण्ठस्थीकरणार्थम्।	(३) धन्यौ तौ दातृयाचकौ। (४) विध्यर्थमाला। (५) किं मिथ्या? किं वास्तवम्?	
(३) धन्यौ तौ दातृयाचकौ।	(६) वीरवनिता विश्पला। (७) योगमाला।	
(ब) सुगमसंस्कृतम्।	(८) पिन् कोड् प्रवर्तकः महान् संस्कृतज्ञः।	
(१) सङ्ख्याः । (२) चित्रपदकोषः ।	 (१) लेखनकौशलम् । - १ (२) लेखनकौशलम् ।- २ 	
• पुनः स्मारणम् ।	• अमरकोषः। (राजा to शत्रुः)	
(क) रम्यसंस्कृतम् ।	(ब) सुगमसंस्कृतम्।	
(१) किं कृत्वा? किं कर्तुम्?	(१) सङ्ख्याः । (२) चित्रपदकोषः । (३) समयः ।	
(२) वर्णानां साहचर्यम्।	• पुनः स्मारणम् । शब्दरूपाणि । धातुरूपाणि च । (Portion of 8th Std.)	
(३) किं करवाणि?	(क) रम्यसंस्कृतम् ।	
(ड) भाषासूत्रम् ।	(१) किं कृत्वा? किं कर्तुम्? (२) वर्णानां साहचर्यम्। (३) किं करवाणि?	
(१) (अ) नामानि।	(४) किं कुर्यात्? किं भवेत्? (५) क्रियापदं किं कथयति? – १	
(आ) सर्वनामानि।	(६) कः कृतवान्? का कृतवती? (७) उपपदविभक्तयः (धातवः)।	
(इ) धातुसाधितानि अव्ययानि।	(८) सङ्ख्याविशेषणानि । – १	
(ई) लोट्लकारः।	(ड) भाषासूत्रम् ।	
	(१) (अ) नामानि। (आ) सर्वनामानि। (इ) धातुसाधितानि अव्ययानि।	
	(ई) लोट्लकारः।	
	(२) (अ) विधिलिङ्लकारः। (आ) समासाः।	

<u> </u>		
II TERM		
II - Unit Test (20 Marks)	II Semester (80 Marks Written + 20 Marks Orals)	
(अ) तृतीयः घटकः ।	(अ)द्वितीयं सत्रम् । (तृतीयः घटकः । + चतुर्थः घटकः ।)	
(१) सूक्तिसुधा। कण्ठस्थीकरणार्थम्।	(१) सूक्तिसुधा। कण्ठस्थीकरणार्थम्। (२) पितृभक्तः नचिकेताः।	
(२) पितृभक्तः नचिकेताः।	(३) मनसः स्वच्छता। (४) अमरकोषः। (५) सरमायाः शीलम्।	
(३) मनसः स्वच्छता।	(६) काव्यशास्त्रविनोदः । कण्ठस्थीकरणार्थम् । (७) मनोराज्यस्य फलम् ।	
(४) अमरकोषः।	(८) स्वागतं तपोधनायाः ।	
(५) सरमायाः शीलम्।	 (१) लेखनकौशलम् । - १ (२) लेखनकौशलम् ।- २ 	
(ब) रम्यसंस्कृतम्।	(३) लेखनकौशलम् ।- ३	
(१) सङ्ख्याविशेषणानि । – १	• अमरकोषः। (राजा to शुभम्)	
(२) सङ्ख्याविशेषणानि। – २	(ब) सुगमसंस्कृतम्।	
(३) क्रियापदं किं कथयति? - २	(१) सङ्ख्याः । (२) चित्रपदकोषः । (३) समयः ।	
(क) भाषासूत्रम् ।	• पुनः स्मारणम् । शब्दरूपाणि । धातुरूपाणि च । (Portion of 8th Std.)	
(३) (अ) नामानि।	(क) रम्यसंस्कृतम्।	
(आ) सर्वनामानि।	(१) किं कृत्वा? किं कर्तुम्? (२) वर्णानां साहचर्यम्। (३) किं करवाणि?	
(इ) क्रियापदानि ।	(४) किं कुर्यात्? किं भवेत्? (५) क्रियापदं किं कथयति? – १	
(धातूनां द्वितीयः समूहः)	(६) कः कृतवान्? का कृतवती? (७) उपपदविभक्तयः (धातवः)।	
(ई) कर्तृवाच्यं कर्मवाच्यं च।	(८) सङ्घ्व्याविशेषणानि । – १ (९) सङ्घ्व्याविशेषणानि । – २	
(उ) विभक्तितत्पुरुषः समासः।	(१०) क्रियापदं किं कथयति? – २ (११) केन कृतम्?	
	(१२) विशेषण – विस्तारः ।	
	(ड) भाषासूत्रम् ।	
	(१) (अ) नामानि। (आ) सर्वनामानि। (इ) धातुसाधितानि अव्ययानि।	
	(ई) लोट्लकारः।	
	(२) (अ) विधिलिङ्लकारः । (आ) समासाः ।	
	(३) (अ) नामानि। (आ) सर्वनामानि। (इ) क्रियापदानि। (धातूनां द्वितीयः समूहः)	
	(ई) कर्तृवाच्यं कर्मवाच्यं च। (उ) विभक्तितत्पुरुषः समासः।	
	(४) (अ) लृट्लकारः । (आ) भूतकालवाचक-धातुसाधित-विशेषणानि ।	

© Copyrights reserved for www.bhavansahwadia.com

© Copyrights reserved for www.bhavansahwadia.com

* Subject to change

PRELIMS (80 Marks Written + 20 Marks Orals)			
• सुगमसंस्कृतम् ।	• पद्यम् ।	• रम्यसंस्कृतम्।	पुनःस्मारणम् ।
चित्रपदकोषः ।	सूक्तिसुधा।	व्यञ्जनान्ताः ।	(क्त-क्तवतु- प्रत्ययान्तानि।)
सङ्ख्याः । (०१ तः १००)	युग्ममाला।	भाषासूत्रम्-१	धातुसाधितविशेषणानि । (पु.प्र.ए.व.)
समयः ।	वाचनप्रशंसा।	लकारजगत्	णिजन्ताः (प्रयोजकाः) ।
पुनःस्मारणम् तथा अभ्यासः।	जटायुशौर्यम् ।	(अ) धातवः।	भाषासूत्रम्-६
• गद्यम् ।	चित्रकाव्यम् ।	(ब) लिट्।	सङ्ख्याविश्वम्-१
आद्यकृषकः पृथुवैन्यः ।	मानवताधर्मः ।	(क) वाच्यपरिवर्तनम् ।	सङ्ख्याविश्वम्-२
व्यसने मित्रपरीक्षा।	• अभ्यासपत्रम्-१	भाषासूत्रम्-२	• लेखनकौशलम् ।
अमूल्यं कमलम्।	• अभ्यासपत्रम्-२	भाषासूत्रम्-३	वाक्यरचना।
स एव परमाणुः।	• अभ्यासपत्रम्-३	समासाः ।	संस्कृतानुवादः ।
संस्कृतनाट्यस्तबकः ।	• अभ्यासपत्रम्-४	धातुसाधितविशेषणानि ।	निबन्धलेखनम् ।
धेनोर्व्याघ्रः पलायते।		(कृत्यप्रत्ययान्तानि)	चित्रवर्णनम् ।
नदीसूक्तम् ।		भाषासूत्रम्-४	
आदिशङ्कराचार्यः ।		शतृ-शानच्-प्रत्ययान्तानि ।	
प्रतिपदं संस्कृतम्।		भाषासूत्रम्-५	

II TERM

* Subject to change

Unit Test (40 Marks)	I Semester (80 Marks Written + 20 Marks Orals)		
 सुगमसंस्कृतम् । 	 सुगमसंस्कृतम् । 	 रम्यसंस्कृतम् । 	
चित्रपदकोषः ।	चित्रपदकोषः ।	व्यञ्जनान्ताः ।	
सङ्ख्याः । (०१ तः १००)	सङ्ख्याः । (०१ तः १००)	भाषासूत्रम्-१	
समयः ।	समयः ।	लकारजगत्	
पुनःस्मारणम् तथा अभ्यासः ।	पुनःस्मारणम् तथा अभ्यासः।	(अ) धातवः।	
• गद्यम् ।	• गद्यम् ।	(ब) लिट् ।	
आद्यकृषकः पृथुवैन्यः ।	आद्यकृषकः पृथुवैन्यः।	(क) वाच्यपरिवर्तनम्।	
व्यसने मित्रपरीक्षा।	व्यसने मित्रपरीक्षा।	भाषासूत्रम्-२	
• पद्यम् ।	अमूल्यं कमलम् ।	भाषासूत्रम्-३	
सूक्तिसुधा ।	स एव परमाणुः।	समासाः ।	
• अभ्यासपत्रम्-१	संस्कृतनाट्यस्तबकः ।	सङ्ख्याविश्वम्-१	
 रम्यसंस्कृतम् । 	• पद्यम्।	सङ्ख्याविश्वम्-२	
व्यञ्जनान्ताः ।	सूक्तिसुधा ।	 लेखनकौशलम् । 	
भाषासूत्रम्-१	युग्ममाला।	वाक्यरचना ।	
 लेखनकौशलम् । 	वाचनप्रशंसा।	संस्कृतानुवादः ।	
वाक्यरचना।	• अभ्यासपत्रम्-१	निबन्धलेखनम् ।	
संस्कृतानुवादः ।	• अभ्यासपत्रम्-२	चित्रवर्णनम् ।	

I TERM

Syllabus Secondary Std. X Hindi 2024-25

SANSKRIT SYLLABUS 2022 – 2023				
	Standard X			
	II TERM			
	PRELIMS (80 M	larks Written + 20 M	arks Orals)	
 सुगमसंस्कृतम् । 	• पद्यम् ।	• रम्यसंस्कृतम् ।	पुनःस्मारणम् ।	
चित्रपदकोषः ।	सूक्तिसुधा ।	व्यञ्जनान्ताः ।	(क्त-क्तवतु- प्रत्ययान्तानि ।)	
सङ्ख्याः । (०१ तः १००)	युग्ममाला।	भाषासूत्रम्-१	धातुसाधितविशेषणानि । (पु.प्र.ए.व.)	
समयः ।	वाचनप्रशंसा।	लकारजगत्	णिजन्ताः (प्रयोजकाः) ।	
पुनःस्मारणम् तथा अभ्यासः।	जटायुशौर्यम् ।	(अ) धातवः।	भाषासूत्रम्-६	
• गद्यम् ।	चित्रकाव्यम् ।	(ब) लिट्।	सङ्ख्याविश्वम्-१	
आद्यकृषकः पृथुवैन्यः ।	मानवताधर्मः ।	(क) वाच्यपरिवर्तनम् ।	सङ्ख्याविश्वम्-२	
व्यसने मित्रपरीक्षा।	• अभ्यासपत्रम्-१	भाषासूत्रम्-२	 लेखनकौशलम् । 	
अमूल्यं कमलम्।	• अभ्यासपत्रम्-२	भाषासूत्रम्-३	वाक्यरचना।	
स एव परमाणुः।	• अभ्यासपत्रम्-३	समासाः ।	संस्कृतानुवादः ।	
संस्कृतनाट्यस्तबकः ।	• अभ्यासपत्रम्-४	धातुसाधितविशेषणानि ।	निबन्धलेखनम् ।	
धेनोर्व्याघ्रः पलायते।		(कृत्यप्रत्ययान्तानि)	चित्रवर्णनम् ।	
नदीसूक्तम् ।		भाषासूत्रम्-४		
आदिशङ्कराचार्यः ।		शतृ-शानच्-प्रत्ययान्तानि ।		
प्रतिपदं संस्कृतम् ।		भाषासूत्रम्-५		